

Dışa bağımlılığın ve son üç yıldır çeşitli vesilelerle yapılan kesintilerin yarattığı sorunlar, ancak yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarına doğru ciddi bir yönelim ile aşılabılır...

MMO YÖNETİM KURULU BAŞKANI EMİN KORAMAZ:

"ENERJİ POLİTİKALARI KÖKTENCİ BİR ŞEKİLDE DEĞERLENDİRİLMELİ"

Rusya'dan Batı hattından yapılan gaz ithalatının Rusya-Ukrayna arasındaki ödeme sorunu nedeniyle durması, 2006 Ocak ayında Rusya ve İran'ın, 2007 Ocak ve 2008 Ocak aylarında da İran'ın ülkemize sattığı doğal gazı azaltmasını hatırlatmıştır. Kronikleşen sorun, çeşitli gerekçelerle bugün Rusya'nın, yarın "arz sıkıntısı, fiyat sorunu" veya başka bir nedenle İran'ın Türkiye'ye sattığı gazı azaltmasıyla açıklanamayacak ve iddiaların aksine "üç beş gün içinde" çözümlenmeyecek kadar ciddi bir sorundur. Son üç yılın Ocak aylarında yaşanan gelişmeler bu gerçeğe işaret etmektedir.

Sorunun temelinde yıllardır çeşitli siyasal iktidarlarca enerji sektöründe izlenen yerli, yeni ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımına ağırlık vermeyen, enerjide serbestleştirme politikaları ve dışa bağımlılık bulunmaktadır. Bu çarpık politikalar nedeniyle,

* Zengin linyit ve taş kömürü kaynaklarımız yeterli bir şekilde değerlendirilmemiş, bugünkü elektrik üretim kapasitesinin dörtte biri oranında 10.000 MW kapasite ömür yakıtlı santraller kurulmamış,

* Özelleştirileceği gerekçesiyle mevcut linyit yakıtlı santrallerde gerekli iyileştirme, kapasite artırımı, bakım ve onarım çalışmaları yeterli düzeyde yapılmamış,

* Zengin hidrolik kaynaklarımızın yalnızca 1/4'ü değerlendirilmiş, yapımı süren santrallerin süresi içinde bitirilmesi için DSİ'ye yeterli kaynak aktarılmamış, hidrolik enerjinin değerlendirilmesi özel sektörün istemlerine bırakılmış,

* Yerli rüzgâr, jeotermal, güneş ve biyoyakıt enerji kaynaklarımız yeterince değerlendiril-memiş,

* Doğal gaz temininde Rusya ve İran'a yüzde 80'i aşan oranlarda bağımlı kılınmış,

* Yeterli kapasitede doğal gaz depolama tesisleri zamanında inşa edilmemiştir.

Gaz temin programları bir dizi teknik öge yanı sıra politik parametre içermektedir. Bu nedenle gaz temin anlaşma ve programlarının ilgili tüm tarafların, uzmanların ve akademisyenlerin de katılacağı çok ciddi bir stratejik çalışma olarak ele alınması gerekmektedir. Zira ülkemiz uluslararası arenada enerji kozunu elinden çıkarmakta, vanaları başkalarının açılıp kapanabilecek bir küresel enerji savaşında "enerji koridoru" olmakla avunmaktadır.

Ülkemizin bir enerji krizi ile karşılaşmaması ve yaşanan bu tür uluslararası sorunlardan etkilenmemesi için kapsamlı adımlar atılması gerekmektedir. Bu adımlar şunlardır:

1. Doğal gaza bağımlı enerji politikalarından bir an önce vazgeçilerek yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarımızı yatırımlar yapılmalıdır. Doğal gazın gerek birincil enerji tüketiminde gerekse elektrik üretiminde payı azaltılmalıdır. Doğal gazın kentlerde ve sanayide kullanımının yaygınlaşması yanı sıra yeni tesis edilecek santrallerde yakıt olarak kullanılmasıyla doğal gaza talebin daha da artacağı resmi kurumlarca tahmin edilmektedir. Doğal gaz tüketim artışındaki en büyük etken, elektrik enerjisi üretiminin yaygın bir biçimde doğal gaza dayandırılmasıdır. Elektrik üretimi içinde ithal doğal gaz ve taş kömürünün elektrik üretiminde yarıyı aşan payları, yerli ve yenilenebilir kaynaklar devreye alınarak, kademeli olarak önce yüzde 40'lara daha sonra yüzde 30'lara, sonra dörtte birlere düşürülmelidir.

2. 200 milyar kws olarak gerçekleşmesi beklenen 2008 elektrik üretiminin neredeyse iki katı kapasitede yıllık üretimi sağlayabilecek yerli kaynaklar, atıl vaziyette değerlendirilmeyi beklemektedir. Yerli linyit kaynaklarının yüzde 70'i, hidrolik kaynaklarının yüzde 75'i, rüzgâr, jeotermal, güneş ve biyoyakıt enerji potansiyelin ise neredeyse tamamı değerlendirilmeyi beklemektedir. Elektrik enerjisi üretiminde ulusal ve kamusal kaynaklar ile yerli, yeni ve yenilenebilir enerji kaynaklarına ağırlık verilmelidir.

3. Özel olarak elektrik enerjisi üretiminde, genel olarak tüm enerji kaynaklarının temin ve kullanımında, ülke ve kamu çıkarlarını gözeterek bir strateji esas alınmalı ve ülke ölçeğinde geçerli olacak bir "Enerji Stratejisi ve Master Plan" uygulamasına geçilmelidir. Doğal gaz, kömür, hidrolik, rüzgâr, jeotermal, güneş ve biyoyakıt kaynaklarının ulusal ve kamusal çıkarlar gözetilerek değerlendirilmesine yönelik Strateji Belgeleri ilgili tüm kesimlerin katılımıyla hazırlanmalı ve uygulanmalıdır.

4. Doğal gaz ithalatı ile ülke ihtiyaçları arasında bir açık söz konusu olduğunda, kentlerin ve sanayinin gazı kesilmemeli, doğal gaz yakıtlı elektrik üretim santrallerine verilen gazda kesinti yapılmamalıdır.

5. Bir kaynaktan gelen gaz arzında, bugün yaşanan türden bir sıkıntı olduğunda, ulusal iletim şebekesinde, diğer kaynaklardan gelen gazın tüm ülkeye ulaşmasına imkân verecek teknik altyapı yatırımları yapılmalıdır.

6. Kömür yakıtlı termik santrallerimizde gerekli bakım, onarım, iyileştirme, kapasite artırımı çalışmaları hızla sonuçlandırılmalı, çevre kirliliğini önleyecek önlemler alınmalı, bu santraller tam kapasitede çalıştırılmalıdır.

7. DSİ'nin hidrolik santral yatırımlarına gerekli kaynak aktararak hızla sonuçlandırılması sağlanmalıdır. EPDK lisans verdiği santrallerin yapım çalışmalarının öngörülen süre içinde sonuçlanıp sonuçlanmadığını denetlemelidir.

8. BOTAŞ'ın küçültülmesi politikaları son bulmalı, kurum güçlendirilmeli ve etkin kılınmalıdır. BOTAŞ'ın mevcut doğal gaz sözleşmelerinin özel kuruluşlara devrine son verilmelidir.

9. Enerji sektöründeki kamu kurumlarını küçültme, işlevsizleştirme, özelleştirme amaçlı politika ve uygulamalar son bulmalıdır. Mevcut kamu kuruluşları etkinleştirilmelidir. Doğal gaz ve petrol arama, üretim, iletim, rafinaj, dağıtım ve satış faaliyetlerinin entegre bir yapı içinde sürdürülmesi için BOTAŞ ve TPAO, "Türkiye Petrol ve Doğalgaz Kurumu" bünyesinde birleştirilmelidir.

10. Mevcut doğal gaz alım sözleşmeleri yeniden görüşme konusu yapılmalı, anlaşmalarda fiyat, alınmayan gazın bedelinin ödenmesi, ödemelerin nakit olarak yapılması, gazın üçüncü ülkelere satılmasının önlenmesi vb. Türkiye aleyhine olan şartlar iptal edilmelidir. Satın alınan gaz bedellerinin mal ve hizmet ihracıyla ödenmesi sağlanmalıdır. Gaz teslimatlarında ihracatçı ülkelerden kaynaklanan eksiklikler ve aksamalar tazminat konusu olmalıdır. İhracatçı ülkelerin günlük, aylık, yıllık satış miktarlarını taahhüt etmeleri sağlanmalıdır.

11. Yap-İşlet ve Yap-İşlet-Devret santrallerinin sözleşmeleri tekrar gözden geçirilmeli, bu santrallere verilen gaz temin ve elektrik alım garantileri ile ayrıcalıklar iptal edilmelidir.

12. Rusya ve İran'a bağımlılığımızın azaltılmasına yönelik çalışmalar yürütülmeli, başka ülkelerden kaynak çeşitlendirmesine gidilmeli, yerli doğal gaz arama ve üretim faaliyetleri desteklenmeli, doğal gaz depolama tesis yatırımlarına öncelik verilmelidir.

13. Azerbaycan'dan yapılan gaz ithalatının artırılma imkânları araştırılmalıdır. Türkmenistan ve Mısır'dan ülkemize doğru boru hattı tesisi çalışmalarına ağırlık verilmelidir. Doğal gaz ithal edilecek ülkelere Irak'ın eklenmesine çalışılmalıdır.

14. Rusya ve İran'dan kaynaklanan bir gaz kısıntısına karşı Cezayir ve Nijerya'dan LNG ithalatında artış imkânları araştırılmalı, uluslararası spot piyasadan LNG alımı programlanmalıdır.

15. 2000 yılından beri sürüncemede kalan Tuz Gölü Depolama Tesisleri Projesinde yapım çalışmalarına ivedilikle başlanmalı, yeni doğal gaz depolama alanları araştırılmalıdır.

16. Enerji açısından dışa bağımlı olan ülkemizde enerjinin verimli ve etkin kullanımı ulusal politika haline getirilmeli, Enerji Verimliliği Kanunu'nun gerekleri acilen yerine getirilmelidir.

17. Yerli doğal gaz üretiminin artırılmasına çalışılmalıdır. Zonguldak taş kömürü sahalarındaki metanın ticari olarak kullanım imkânları sağlanmalıdır. TPAO'nun Karadeniz'deki ve ülkenin bütünündeki doğal gaz ve petrol arama çalışmaları desteklenmelidir.

18. Kamusal planlama, kamusal üretim ve yerli kaynak kullanımını reddeden, bu alandaki yatırımların aksama, gerileme ve gecikmesinin temel nedenini oluşturan serbestleştirme ve özelleştirme uygulamalarından vazgeçilmeli, enerji sektöründe kamusal çıkarları gözeterek planlama ve uygulamalar esas olmalıdır.

Emin KORAMAZ

TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

MMO YENİ ÖLÜMLER OLMAMASI İÇİN UYARDI:

“DOĞAL GAZIN GÜVENLİ KULLANIMI YASAL BİR STATÜYE KAVUŞTURULMALI”

MMO Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, yılbaşı gecesini (31 Aralık 2008) Ankara'da meydana gelen ve 7 üniversite öğrencisinin ölümü ile sonuçlanan olaya ilişkin 2 Ocak 2008 tarihinde Oda Merkezinde basın toplantısı düzenleyerek, konu hakkındaki Oda görüşlerini ve inceleme sonuçlarını kamuoyu ile paylaştı. Basın toplantısında ayrıca MMO Ankara Şube Tesisat Komisyonu Başkanı Aytekin Çakır da incelemeler hakkında bilgi verdi.

1 Ocak 2009 tarihinde Çankaya Birlik Mahallesi 409. Sokak'ta meydana gelen doğal gaz kazasında 7 öğrenci hayatını kaybetmiş, 4 vatandaşımız da rahatsızlanarak hastaneye kaldırılmıştır. Olay duyulduktan sonra Makina Mühendisleri Odası Ankara Şubesi'nce atanan inceleme Heyeti, Savcılık tarafından atanan Bilirkişi Heyetiyle birlikte olay mahallinde incelemelerde bulunmuştur.

İnceleme Heyetinde yer alan üyelerimizce yapılan ilk ön incelemede:

1. Olayın meydana geldiği dairede kullanılan kombinin, bacalı kombi olduğu,

2. Daireye temiz hava girmesini sağlayan ventilasyon menfezinin açık ve görevini yerine getirir durumda olduğu tespit edilmiştir.

Bu bulgular üzerine, Savcılık bilirkişilerince; olayın nedenini tespit etmek amacıyla yanan gazın tahliyesini sağlayan alüminyum esnek boru sökülmüş ve yapılan incelemede borunun üzerinde çok sayıda yarıklar ve delikler olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, bacanın çekişinin uygun olup olmadığı test edilmiştir. Yapılan testte, dikey bacanın çekişinin uygun olduğu görülmüştür.

Olay mahallinde Başkent Doğalgaz A.Ş. yetkililerince doğal gaz kesildiği için ve Savcılık bilirkişiliklerince baca bağlantıları söküldüğünden, cihaz çalışır vaziyette herhangi bir inceleme yapılması mümkün olmamıştır. Bu nedenle, baca gazı geri tepme emniyet düzeneğinin çalışıp çalışmadığı konusunda herhangi bir kanaate varılamamıştır. Heyetimizin olay yerindeki ilk incelemeleri sonucunda, kazanın meydana gelmesinin ana sebebi olarak; yanma sonucunda oluşan karbonmonoksit gazının baca kanalıyla dış ortama gönderilmesini sağlayan, kombi ve baca arasındaki alüminyum esnek borunun birçok yerinden yırtık ve delik olması nedeniyle, yanma gazlarının bacaya tam olarak iletilmediği ve yanma gazlarının daire içerisine yayılması neticesinde ölümlerin yaşandığı kanaatine varılmıştır. Ancak, baca gazı emniyet düzeneği üzerinde herhangi bir inceleme yapılamadığı için; bu düzeneğin görev yapıp yapmadığı hususu boşlukta kalmaktadır. Bu husus, mahkeme bilirkişilerince aydınlatılmak durumundadır. Kesin ölüm nedeni, bu hususun aydınlatılması ve yapılan otopsi sonucunda belli olacaktır.

Bu vesile ile TMMOB Makina Mühendisleri Odası olarak, aşağıdaki öneri ve uyarılarımızı, bir kez daha kamuoyu ile paylaşmak istiyoruz.

1. Kamusal bir hizmet olan doğal gazın kent içi dağıtımı, 4646 sayılı Doğalgaz Kanunu'na göre yerel gaz dağıtım şirketleri aracılığıyla yapılmaktadır. Doğal gazın kullanım mahallerine sağlıklı ve güvenli bir şekilde ulaştırılmasında ve her türlü emniyet tedbirlerinin alınıp alınmadığının denetiminde bu kuruluşlar görevlendirilmiştir. Bu kuruluşlar, kendi şartnamelerine göre doğal gazın ilk devreye alınmasında gerekli kontrolleri yapmakta, ancak yıllık kontrol ve denetimler eksik bırakılmaktadır. Bu kontroller, herhangi bir yasal çerçeve ile belirlenmemiş olup, gazın güvenli kullanımı sadece nihai tüketicinin duyarlılığına bağlı kılınmıştır. Bu konu, ivedilikle ulusal düzeyde geçerli ve uygulaması zorunlu olacak yasal bir statüye kavuşturularak, gaz dağıtım şirketlerinin periyodik kontrol ve denetimleri yapması zorunlu hale getirilmelidir. Örneğimizde, olayın mağdurlarının eğitilmiş bir kesimden oluşması, bu konunun yalnızca tüketicinin sorumluluğuna bırakılmayacak kadar ciddi bir boyut içerdiğini göstermektedir.

2. Doğal gaz cihazını bacaya bağlayan atık gaz çıkış borusu periyodik olarak denetlenmeli, yırtık, delik ve benzeri deformasyona uğramış atık gaz boruları standartlara uygun malzemelerle mutlaka yenilenmelidir. Bu borular, baca gazlarından, yoğuşmadan ve ısıdan etkilenmeyecek kalite ve kalınlıkta olmalı, yukarıda bahsettiğimiz periyodik denetimlerde de bu husus dikkate alınmalıdır. Atık gaz borusu olarak, çok çabuk deforme olan esnek alüminyum bağlantı malzemesi kullanımı uygulamasına son verilmeli, cihaz bağlantılarında sabit bağlantılar yapılmalı, mutlaka esnek bağlantı gereken yerlerde ise paslanmaz esnek çelik boruların kullanılması konusunda, teknik şartnamelerde değişiklik yapılarak hemen uygulamaya konulmalıdır.

3. Doğal gaz tesisatından kaynaklı boğulma ve zehirlenmeye bağlı ölümler, genellikle yanlış uygulamalar ve bu konuda yeterli toplumsal bir bilinç oluşturulmamasından kaynaklanmaktadır. Aslında bacalı doğal gazlı cihazlar, baca tepmelerinden kaynaklı tüm riskleri ortadan kaldıracak emniyet düzenekleriyle donanmıştır. Ancak bazı servisler, bacanın iyi çekmemesi nedeninden ötürü cihazın arzaya geçmesini önlemek için bu tertibatı devre dışı bırakabilmekte ve baca gazı zehirlenmesinden kaynaklı ölümler meydana gelebilmektedir. Yukarıda belirttiğimiz periyodik denetimler, böylesi hatalı uygulamaların da önüne geçebilecektir.

yakılabilmesi için yaklaşık 10 metreküp taze havaya ihtiyaç bulunmaktadır. Yanma havası bu cihazların bulunduğu mahallere yerleştirilen ventilasyon (havalandırma) menfezleri vasıtasıyla sağlanmaktadır. Bu menfezlerin hiçbir şekilde kapatılmaması gerekmektedir. Ancak yine bilinçsizlik ve ihmalden kaynaklı olarak, soğuk hava girişini engellemek için bu menfezler kapatılabilmektedir. Bu nedenle ortamda yeterli hava kalmaması sonucu, doğal gazın yol açtığı boğulmalar da sık görülmektedir.

5. Bacalı cihaz kullanımında dikkat edilmesi gereken bir diğer konu da standartlara uygun baca kullanımı ve bu bacaların her sezon en az bir kez temizlenmesi olmalıdır. Mevcut düzenlemelerde bu konuda da bir boşluk bulunmakta, baca temizliği tüketicinin sorumluluğuna terk edilmektedir. Bu durumun da yasalarla güvence altına alınması ve kamusal denetimin sağlanması bir zorunluluktur.

6. Doğal gaz bacalarına kesinlikle aspiratör vb. başka bir cihaz bağlanmamalı, her cihazın baca bağlantısı bağımsız olmalıdır.

7. Kombi cihazlarının her yıl yaz sezonunda bakımlarının yapılması, emniyetle çalışmaları için bir zorunluluktur. Bu konuda gerekli yaptırımların mutlaka uygulamaya konulması gerekmektedir.

8. Karbonmonoksit gazının ortamda belirli bir seviyeye ulaşması durumunda veya herhangi bir gaz kaçağı durumunda alarm veren sensörler mevcuttur. Bu aygıtların kullanımının yaygınlaştırılması ve zorunlu hale getirilmesi, bu tür acıları yaşamamızın büyük ölçüde önüne geçecektir.

9. 4646 sayılı Doğalgaz Kanunu'na bağlı yönetmelikler uyarınca, doğal gaz iç tesisatlarının Doğalgaz İç Tesisat Yetki Belgesi'ne sahip bir makina mühendisinin tam zamanlı olarak çalıştığı şirketlerce yürütülmesi zorunludur. Odamızca bu hizmetleri verecek şirketler tescillenmekte ve kendilerine "Büro Tescil Belgesi" verilmektedir. Bunun yanı sıra bu mühendislerce yürütülen hizmetler, her proje bazında Oda mesleki denetiminden geçirilmekte, yetkili mühendisin firmada halen çalışıp çalışmadığı, mesleki açıdan bir ceza alıp almadığı kontrol edilmektedir. Ancak birçok gaz dağıtım şirketi, hizmetin kamusal niteliğini göz ardı ederek söz konusu MMO Büro Tescil Belgesi'ni yetkilendirme aşamasında aramamaktadır. Bu durum, firmalarca ilgili idarelere sunulan yetkili mühendis belgesini şekli bir konuma sokmakta, mesleki anlamda ceza almış ya da o firmada halen çalışmayan mühendisler eliyle de bu hizmetlerin verilir gibi gösterilmesine neden olmaktadır. Bu konuda Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) nezdinde defalarca yapmış olduğumuz girişimler ne yazık ki sonuçsuz kalmıştır.

10. Diğer yandan kentsel gaz dağıtım şirketi Başkent Doğalgaz A.Ş. de doğal gaz projelerinin onaylanması sırasında, Oda mesleki denetimlerini aramayarak, bu konudaki iş birliği girişimlerimizi karşılıksız bırakmıştır. Doğal gaz uygulamaları konusunda yaşanan bir dizi sıkıntı ve sorunun aşılması, gaz dağıtım şirketleriyle bu hizmetleri veren mühendislerin üyesi olduğu Makina Mühendisleri Odası ile sıkı bir iş birliği ve koordinasyonun tesis edilmesinden geçmektedir. Bu koordinasyonu gerçekleştirmekten kaçınan bütün idareler doğabilecek her türlü kaza ve yanlış uygulamaların sorumluluk ve yükümlülüklerinden kaçınamaz.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası olarak her kış döneminde bacalı cihazların kullanımında dikkat edilecek hususlar konusunda kamuoyunu bilgilendirmeye ve bir toplumsal bilinç oluşturmaya çalışıyor, bu konuda hazırladığımız broşürleri paylaşımaya açıyoruz. Bu broşürleri basın açıklamamız ekinde sizler aracılığıyla kamuoyu ile bir kez daha paylaşmak isteriz. Ayrıca bu bilgi, broşür ve belgelere Odamızın www.mmo.org.tr adresli web sitesinden de ulaşılabilir.

Kazada yaşamlarını yitiren gençlerimizin aileleri ve yakınları ile tüm sevenlerine baş sağlığı diliyor, acılarını paylaşıyor ve bu tür ölümlü olayların yaşanmaması için ilgili tüm kurum, kuruluşlar ile kamuoyunu yukarıda aktardığımız bilgiler ışığında duyarlı olmaya davet ediyor ve bu olayın takipçisi olacağımızı kamuoyuna saygı ile duyuruyoruz.

Emin KORAMAZ

TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

SIYASİ İKTİDAR KALKINMA AJANSLARI İLE NEYİ KALKINDIRACAK?

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, Bakanlar Kurulu'nun 23 ili kapsayan 10 bölgesel kalkınma ajansı kurulması kararına ilişkin olarak 15 Aralık 2008 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

Siyasal iktidarca AB'ye uyum süreci ile gündeme getirilen Bölgesel Kalkınma Ajansları, Türkiye'nin bölgesel gelişme politikalarının AB'ye uyumunun sağlanması gerekçesiyle savunularak, yasal çerçeveye oturtulmuştur.

Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun adı altında yürürlüğe sokulan düzenleme, ajansların, Bakanlar Kurulu kararı ile kurulacağını ve ajans merkezinin bulunacağı ilin ise kuruluş kararnamesinde belirtileceğini ifade etmişti. Yasa'nın bu düzenlemesinden hareketle Bakanlar Kurulu, 2006 yılında "Bazı Düzey-2 Bölgelerinde Ajansların Kurulması Hakkında Karar"ı yayımladı.

TMMOB bu kararnamenin iptali istemiyle Danıştay nezdinde dava açmıştı. Danıştay, "idare hukukunda yetki, belirli organ ve makamlara Anayasa ve yasalarla tanınmış karar alma gücünü anlatır ve idari işlemlerin en temel ögesini oluşturur. Yetki kamu düzeni sorunu olup, yetkinin genişletici yoruma tabi tutulamayacağı ve yetkinin kamu otoritesi için bir hak değil, yükümlülük olduğunu vurgulamak gerekir" saptamasını yaptıktan sonra bu genel kurala uymayan Kararnamenin "kalkınma kurulunun yapısı ve oluşumu ile kalkınma kurulunun teşkili" maddelerinin yürütmesinin durdurulmasına karar vermişti.

Siyasal iktidar ise yargı kararının gereğini yapmak yerine, dava konusu yapmış olduğumuz ajanslar yanında 10 Kasım 2008 tarihinde yeni ajansların da kurulmasına karar vermiştir. Bakanlar Kurulu, 23 ili kapsayan 10 bölgesel ajans kurmuştur. Siyasi iktidar, TMMOB'den o kadar çok dertlenmiş olmalı ki, ajanslarda Birliğe bağlı Odalara yer vermemiştir. Kalkınma kurulları, merkezi idareyi temsil edenler, belediye başkanları, sermayeyi temsil eden oda, dernek ve siyasi iktidara yakın vakıf ve dernekler bileşeninden oluşturulmuştur. Bu oluşum, Başbakanın emrinde olan Yatırım ve Destek Ajansı ile birlikte, yani yabancı sermaye ile birlikte bölgesel gelişme politikalarını oluşturup uygulayacaktır.

Siyasi iktidar, mühendissiz, mimarsız, şehir plancısız bölgesel kalkınma(!) yapacaktır. Siyasi iktidarın niyeti bellidir.

İstanbul'da, İzmir'de, Adana-Mersin'de, Diyarbakır-Şanlıurfa'da, Batman-Mardin-Şırnak-Siirt'te kalkınma ajanslarına TMMOB ve bağlı odaları temsilcileri çağırılmamıştır. Karaman-Konya'yı kapsayan ajansa İnşaat, Ziraat, Şehir Plancıları, Mimarlar Odası; Amasya-Çorum-Samsun-Tokat'ı kapsayana Şehir Plancıları Odası, Bayburt-Erzincan-Erzurum'u kapsayana Ziraat Mühendisleri Odası, Bitlis-Hakkari-Muş-Van'ı kapsayana Ziraat Mühendisleri Odası ile Mimarlar Odası; Adıyaman-Gaziantep-Kilis'i kapsayana da İnşaat ile Şehir Plancıları Odası çağırılmıştır.

Bakanlar Kurulu tarafından kurulan ve 23 ili kapsayan 10 bölgesel ajansın bileşenleri incelendiğinde, iktidarın kendisine muhalif tüm örgüt ve kurumları bu oluşumdan ayırdığı ve deyim yerindeyse muhaliflerini bölge temsilinden temizlediği görülmektedir. Böylece, kalkınma ajansları, kalkınma kavramının tüm kuramsal anlamlarını ve yüklenen misyonlarını reddeden bir anlayış ve bileşkeye kavuşturulmuştur. Ajanslarda oluşturulan bileşke, siyasi iktidarın atadığı kurumlar ile yönetiminde kendi anlayışı ya da yakını olduğu "sivil toplum" kuruluşlarının oluşturduğu bir şekildedir. Bu tablo, neoliberal uygulama, cemaat ağı ve yabancı sermaye ayaklıdır. Bu ayaklarla, bölgesel, il düzeyinde dahi olsa kalkınmanın olanaklı olmadığı açıktır. Ancak, ikame edilecek olan ise şimdilik müphemdir. Bu da kapitalist küresel krizin açılımlarının getireceği dayatmalarla şekillenecektir.

AB'nin son krizden önce aday ülkelere dayattığı, sermayeyi, özel sektörü ve bölgesel rekabeti teşvik eden modeli, bölgesel kalkınma ajanslarıdır. Avrupa'nın kendisi bu modeli Sanayi Devrimi'ni tamamladıktan epey sonra devreye sokmuştur. Kendi iç krizini çözmek üzere uyguladığı bu modelin ülkemiz gibi ülkelerde aynı sonucu vermesi olanaksız olduğu halde, devletin ekonomik ve sosyal yaşama müdahalesini en aza indirmek üzere inşa edilen bu süreç var olan krizi daha da derinleştirecektir.

Krizin nedenleri çok tartışılacak; ama şu bir gerçek ki, 1980'lerde kapitalizmin kendi krizini çözmek için sosyal devlet olgusundan uzaklaşıp, esnek üretim ilişkisine geçişinin bu krizi hazırlayan etkenlerden biri olduğu tartışma götürmez. Kapitalist küreselleşmenin krizi şimdi piyasaya kamu müdahalesi ile çözülmeye çalışılıyor ve bunun kalıcı olması doğrultusunda da tartışma yürütülüyor. Bizde ise bugün yaşanan küresel kriz karşısında bunun tersi bir süreç izlenmesi akıllara durgunluk halinden başka bir şey değildir. İktidar, neoliberal politikaların iflas ettiği gerçeğini görmemekte midir? İflas etmiş politikayla kalkınmanın olmayacağını bilmemekte midir?

Öyle görülüyor ki, AB bile merkezi planlamaya yönelmiş iken, siyasal iktidar kendi iktidarını kalıcılaştırmak için ajans modelini bir araç olarak kullanmakta ısrarlı davranmaktadır. Kamunun yeniden yapılandırılması sürecini bu modelle hayata geçirmek isteyen siyasal iktidar bilmeli ki, "oy çokluğuna dayalı; 'milli irade' savunusu ile her istediğimi yaparım" yaklaşımı hem siyasal iktidarlara hem de toplumlara yalnız ve yalnızca felaket getirmiştir. Bu gerçeği görmek için tarihe bakmak yeterlidir.

Siyasal iktidar şunu anlamalı ki, kalkınma kavramının kapsadığı tüm unsurlar; iktidarca atananların, sermayenin ve cemaat ağlarının temsili ile gerçekleşemez.

TMMOB, "Kalkınma ajansları neyi kalkındıracak?" diye sormaya devam edecek.

TMMOB "Kalkınma ajansları ülke kaynaklarının talana teslim edilmesidir" demeye devam edecek.

TMMOB, kalkınma ajansları ile ilgili siyasi iktidarın uygulamalarına karşı hukuk mücadelesini sonuna kadar sürdürecektir.

Mehmet Soğancı
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

KAMU İHALE KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPAN YASA TASARISI YENİ YOLSUZLUKLARIN ÖNÜNÜ AÇMAKTADIR

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, TBMM'de görüşülmekte olan Kamu İhale Kanunu'nda Değişiklik Yapan Yasa Tasarısı üzerine 14 Kasım 2008 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

TBMM'de görüşülmekte olan Kamu İhale Kanunu'nda Değişiklik Yapan Yasa Tasarısı, ihalelerde kamu denetimini ortadan kaldırmakta, Kamu İhale Kurumu'nu baypas etmekte ve mühendis-mimarlar açısından önemli hak kayıplarına yol açmaktadır.

tartışmalı olan bu Tasarı, devletin kendi kurumlarından dahi görüş alınmadan Meclis'e sevk edilmiştir. Hükümet'in sermaye çevrelerinin hazırladığı taslak metni kabul etmesi ve Tasarı'nın yalnızca bu çevrelerin istekleriyle sınırlı kalması demokratik yöntem açısından kabul edilebilir bir durum değildir. Sermaye çevrelerinin isteğiyle hazırlanan Yasa Tasarısı ile bir anlaşma mı sağlanmıştır? Haklı olarak akıllara takılan sorulara Siyasal İktidar'ın yanıt vermesi gerekmektedir. Bu Yasa sadece İktidar ile sermaye çevrelerini mi ilgilendirmektedir? Hizmeti sunan mühendis ve mimarların örgütü olan TMMOB'den niçin görüş sorulmamış, sürece dahil edilmemiştir? Kısacası, Yasa'nın hazırlanış süreci katılımdan ve saydamlıktan yoksundur.

2002 yılında kabul edilen 4734 sayılı Kamu İhale Yasası ile ihale süreçlerinin saydam ve denetlenebilir hale getirildiği dönemin siyasal iktidarı tarafından deklare edilmişti. 1999 Marmara depreminde ihale usulü ile yapılan kamu yapılarının ayakta kalmaması, hatta en fazla yolsuzluğun bu alanda yaşanması bu yeni yasal düzenlemeyi güdüleyen en temel nedenlerden biriydi. Diğer bir neden de AB'ye entegrasyon sürecinin yarattığı baskılanmaydı.

Örneğin, müteahhitlik hizmeti sunabilmek için hiçbir kriterin aranmaması, parası olan herkesin kolayca elde ettiği müteahhitlik karnesi ile her işi yapabilmesi Marmara depremi sonrasında ağır eleştirilere konu olmuş, bu da mühendis ve mimarların yapım ihalelerine katılmalarını olanaklı kılan yeni düzenlemelerin yolunu açmıştı.

Mühendis ve mimarların sürece aktif biçimde katılmaları, yukarıda kısaca değindiğimiz kamu ihalelerinin kamuoyu denetimine açık olmasını kolaylaştıran yollardan biridir. Aynı zamanda kaliteli hizmetin üretimi anlamına gelmektedir. Ancak, Yasa'nın kabul edildiği tarihten bu yana Yasa ve yönetmeliklerde yapılan bir dizi değişiklik sonucunda hem Kanun kapsamına giren işler daraltılmış, hem de mimar ve mühendisler dışlanarak süreç tersine döndürülmüştür. Hatta TBMM'de şu anda görüşülmekte olan Yasa Tasarısı kabul edilirse 2002 şartlarından daha da geriye gidilmiş olunacaktır.

Tasarı'nın en çarpıcı noktası, Kamu İhale Kurumu'nun görev ve yetkilerinin baypas edilmesidir. Görev ve yetkileri kısıtlanan Kurul üyelerine çok boş zaman kalacağı düşünülmüş olmalı ki, bilimsel yayın ve ücretli ders verebilmelerinin önündeki engeller kaldırılmıştır. İdareye şikayet ve Kurul'a itirazın şikayet başvuruları caydırıcı hale dönüştürülmüştür. Gerek şikayet hakkını kullanacak kişilerdeki daralma, gerekse şikayet başvuru harçlarının yüksekliği, şikayet ve itiraz yolunu kapatmaktadır.

Tasarı'nın yasallaşması halinde Kamu İhale Kurumu ve Kurulu'nun varlığı tartışmalı hale gelecektir. Çünkü, kamu adına ihaleleri re'sen inceleme yetkisi ve görevi artık yoktur. Basında çıkan bir yolsuzluk haberi, iddiaların incelenmesi kapsamında değerlendirilemeyecektir, çünkü Kurul yetkili ve görevli değildir. Ama Kurul üyeleri ihaleye girmiş isteklilere Kamu İhale Hukuku konusunda ders verebilecektir.

Tasarı tüm kamu hizmetlerinin ihaleye çıkarılmasını öngörmektedir. Bir kamu idaresinde yeterli donanımda ve sayıda personel olmasına karşın hizmet alımlarında ihaleye çıkılması abesle iştigaldir. O zaman sormak lazım, istihdam edilen personel niçin istihdam edilmektedir? Kendi personelini atıl bırakarak ve dışarıdan hizmet satın alarak kamu kaynaklarının heba olmasına hangi kamu yönetimi icazet vermektedir? Bugün belediyeler, bakanlıklar, İller Bankası, DSİ gibi kurumlarda çalışan teknik personelin atıl bırakıldığı, projelerin piyasadaki yerli, yabancı firmalara yaptırıldığı ve kendi personeline projeleri denetleme görevi dahi verilmeyen bir kamu yönetimi ile karşı karşıyayız.

Tasarı, kamu kurumlarında çalışan mühendis ve mimarların teknik yeterliliklerini ve sayılarını devre dışı bıraktığı gibi serbest çalışan mühendis ve mimarları da dışlamaktadır. Kanun kapsamında sayılan bütün yapım işleri ve danışmanlık hizmetleri, mühendislik ve mimarlık hizmeti olmasına karşın, Yasa bu meslek grubunu görmezden gelmektedir. Bu meslek grubu ve örgütlerinin görüşü alınmaksızın, sermaye çevreleri ve Kurul üyelerinin istekleri ile sınırlı kalan bir tasarının kamu yararına yapıldığını söylemek mümkün değildir.

Kamu İhale Yasası'nın çıkarılış gerekçesi, yapım işleri ve danışmanlık hizmetlerine daha çok mühendis ve mimarın katılması amaçlanmış iken, bu değişiklik ile Yasa'nın amacı ortadan kaldırılmaktadır.

Yerel yönetim seçimlerine giderken ihalelerde Kamu İhale Kurulu'nun ve kamuoyunun denetiminin ortadan kaldırılması ve ihaleyi yapacak idarelere çok fazla takdir hakkı tanınması, yeni yolsuzlukların önünü açmaktan başka bir anlama gelmemektedir.

Mehmet Soğancı

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

tmmob
makina mühendisleri odası

V. Endüstri Mühendisliği Bahar Konferansları
ERGONOMİ

10 - 11 Nisan 2009

**Tepekule Kongre ve Sergi Merkezi
İZMİR**

YAZIŞMA ADRESİ: TMMOB Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi
MMO Tepekule Kongre - Sergi ve İş Merkezi - Anadolu Cad. No: 40 K: M2 35010 Bayraklı - İZMİR
Tel: 0 232 444 8 666 / 170 • Faks: 0 232 486 20 60
web: <http://eim.mmo.org.tr/embk> • e-posta: embk@mmo.org.tr

TMMOB Üyesi (indirimli)	: 60.00 TL.
Öğrenci Üye (lisans)	: 10.00 TL.
Öğrenci Diğer (lisans)	: 30.00 TL.
TMMOB Üyesi olmayan	: 90.00 TL.

TBMM gündemindeki Kamu İhale Yasası'nda Değişiklik Öngören Tasarı ile kamu ihale sisteminin serbestleştirilip, kuralsızlaştırılması amaçlanmaktadır...

TBMM GÜNDEMİNDEKİ KAMU İHALE YASA TASARISI İLE KAMU İHALE DÜZENİ TASFIYE EDİLİYOR

Tasarının yasalaşması ile mühendislik ve mimarlık hizmetlerinin kamu denetimindeki fonksiyonu geriletilecek ve önemli hak kayıplarına yol açılacaktır. Aynı şekilde kamu düzeni ve kamu ihalelerine ilişkin yerleşik esaslar bozulacak, Kamu İhale Kurumu ve Kurulu zayıflatılacak, yeni yolsuzluk ve usulsüzlüklerin önü açılacak, haksız rekabet yaygınlaşacaktır.

Kamu alımlarında istenilen mal, hizmet ve yapıma ilişkin ödenen bedellerin kamu kaynakları ve esasen biz yurttaşlardan alınan vergilerle karşılandığı bilinmektedir. Dolayısıyla kamu hizmetlerinde kullanılacak mal, hizmet ve yapıma ilişkin işlerin gerçekleşme biçimi, yürütülüş süreci ve buna dönük harcamaların kamusal denetimi gereksindiği de açıktır.

Bu sürecin ne kadar sağlıklı yürüdüğü tartışması bir yana, TBMM'de görüşülmekte olan "Kamu İhale Kanunu İle Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı"nın, öncelikle kamu kurumları ve TMMOB'den görüş alınmaksızın TBMM'ye sevk edilmesi anlamlıdır.

Tasarının resmi özetinde amaç şöyle ifade edilmiştir: "Tasarı ile 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun kabul edilmesinden bu yana Avrupa Birliği müktesebatında yapılan değişiklikler göz önüne alınarak, ihalelere yönelik yapılacak başvurulara ilişkin incelemelerin kısa süre içerisinde tamamlanmasını mümkün kılacak değişiklikler ile uygulamada yaşanan bazı sorunların çözümüne yönelik düzenlemelerin yapılması amaçlanmaktadır." Oysa Yasa Tasarısı ihalelerde kamu denetimini ortadan kaldırma, Kamu İhale Kurumu ve Kurulu'nu zayıflatma, maddi çıkarılara konu etme; mühendis-mimarlar açısından önemli hak kayıplarına yol açma; ihalelere girecekler arasında haksız rekabete yol verme ve usulsüzlük ve yolsuzlukları artırıcı niteliktedir.

2002 yılında kabul edilen 4734 sayılı Kamu İhale Yasası sonrasında, 1999 yılında yaşanan depremlerin etkisiyle yapılan bazı düzenlemelerle, mühendis ve mimarların yapım ihalelerine katılmaları olanaklı olabilmisti. Zira mühendis ve mimarların bu süreçte yer almaları, hizmetin bilimsel-teknik kalitesi, niteliği ve denetlenebilirliği açısından önem taşımaktadır.

Ancak görünen o ki, 1999 depremleri sonrası yapılan yasa değişikliği güncel bir göz boyama rolünü üstlenmiştir. Zira serbestleştirmenin her alanda yaygınlaştırılması adına, yasa kapsamına giren işler daraltılmakta, mühendislik ve mimarlığın dışlanmasına yönelinmektedir. Mevcut yasa tasarısı ile bu durum nihai anlamda yasalaştırılmak istenmektedir.

Tasarıda öngörülen tüm kamu hizmetlerinin ihaleye çıkarılması ile gerçekte kamu kuruluşlarındaki yeterli donanıma sahip nitelikli personelin devre dışı bırakılmasına yol açılacaktır. Bu düzenleme, belediyeler, bakanlıklar, karayolları, İller Bankası, DSİ vb. birçok kurumda çalışan teknik personelin bugüne dek üstlendiği projelerin piyasadaki yerli, yabancı firmalara yaptırılmasına yol açacak, böylece kendi personeline projeleri denetleme görevi dahi vermeyen yeni bir kamu ihale düzenine geçiş yapılacaktır.

Tasarı, kamu kurumlarında çalışan mühendis ve mimarların teknik yeterlilikleri yanı sıra serbest çalışan mühendis ve mimarları da dışlamaktadır. Böylelikle mühendis ve mimarların hakkı olan iş bitirme ve iş denetleme belgeleri sermaye çevreleri lehine düşürülmekte ve meslek mensuplarımızın yasal hakları ihlal edilmektedir. Oysa yasa kapsamında sayılan bütün yapım işleri ve danışmanlık hizmetleri birer mühendislik ve mimarlık hizmetidir. Diğer yandan Tasarı ile Kamu İhale Kurumu'nun (KİK) görev ve yetkileri kısıtlanmakta ve Kurul üyelerine, ihalelere yönelik bilimsel yayın ve ücretli ders verebilmeleri olanağı tanınarak, KİK kişisel, piyasa ve şirketler lehine maddi çıkarlara açık bir yapıya büründürülmektedir. Aynı şekilde vahim bir diğer yanlış da ihalelere ilişkin İdareye şikayet ve Kurul'a itirazın şikayet başvurularının caydırıcı hale getirilmesidir. Şikayet başvuru harçlarının yüksekliği, şikayet ve itirazı aşırı ölçüde sınırlayıcı niteliktedir.

Yine diğer yandan, Tasarı'nın birinci maddesinde 4734 sayılı Yasa'nın 3. maddesinde düzenlenen yasa kapsamı dışında kalan istisnalara yeni üç istisna daha eklenmiştir: TÜBİTAK tarafından yapılacak araştırma-geliştirme hizmet alımları; sağlık hizmeti sunan ve bu yasa kapsamında bulunan idarelerin birbirlerinden yapacakları hizmet ve mal alımları; uluslararası veya ulusal amaçlı güvenlik, insani yardım gibi durumlarda yapılacak mal ve hizmet alımları kapsam dışı tutulmaktadır.

Yasa bir yandan tüm kamu hizmetlerini ihaleye açarken, diğer yandan 2002'den bu yana mal ve hizmet alımlarında istisnalar o kadar çoğaltılmıştır ki, yasa kapsamı dar bir çerçeveye sıkıştırılarak tamamen serbestleştirme operasyonuna maruz bırakılmıştır.

Özetle, mevcut Tasarı'nın yasalaşması halinde kamu ihale sistemi usulsüzlük, yolsuzluk, mühendislik-mimarlık kapsamında bilimsel-teknik kriterlerden yoksunluk ve piyasa lehine belirlenecek keyfiyetlerle ihalelerin istenilen kişi, firma ve gruplara verilmesi yoluyla kamu ihale düzeni tasfiye edilmiş olacaktır.

Üst Birliğimiz Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği-TMMOB, bağlı bütün Odalarının görüşlerini toplayarak, Tasarı'nın 14 maddesine (1, 2, 3, 5, 6, 7, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25. maddeler) ilişkin görüş oluşturmuştur. TBMM'de grubu bulunan bütün partiler ve milletvekillerini bu görüşleri dikkate almaya; ülke ve kamu çıkarları, kamu denetimi, maddi çıkarlardan bağımsız kurum/kurul işleyişi ve yüksek nitelikli bilimsel-teknik hizmeti ifade eden mühendislik-mimarlık çıkarlarını korumaya davet ediyoruz.

Emin KORAMAZ

TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

BASINDA MMO ADANA ŞUBESİ

"İsrail saldırıları durdurulmalıdır"

ADANA (BÖLGE)

TMMOB Makina Mühendisleri Odası Adana Şubesi, İsrail'in insanlık dışı saldırılarının bir an önce önlenmesini istedi. MMO, "Türkiye, İsrail ile tüm ikili askeri anlaşmalar ve askeri malzeme ihalelerini iptal etmelidir. Türkiye, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi üyesi olarak, İsrail'e karşı siyasi yaptırımlar önermelidir" diye görüş belirtti. Makine Mühendisleri Odası Adana Şubesi Yönetim Kurulu tarafından yapılan yazılı açıklamada, Gazze'de 400'e yakın kişinin öldüğü, 1500'e yakın yaralı olduğu dikkat çekildi. MMO Adana Yönetim Kurulu'nun İsrail'in uygulamalarını "devlet terörü" olarak nitelendirdi. MMO'ru suçladığına "İsrail Devleti'nin bu saldırılarını bir an önce durdurmalıdır. Türkiye, İsrail'i...

Atıcı, faciaların yaşanmaması için MMO'ya işbirliğine davet etti

ADANA - Makine Mühendisleri Odası (MMO) Adana Şube Başkanı Hüseyin Atıcı, iş güvenliği konularında işbirliğine davet etti...

Bölgede bulunan periyodik kontrol ekipmanlarının sayısını artırarak, iş güvenliği için bir imalat tesisi için yapılacak işleri denetleyecekleri için bir komisyon kurulmasını istedi. İş güvenliği için bir komisyon kurulmasını istedi...

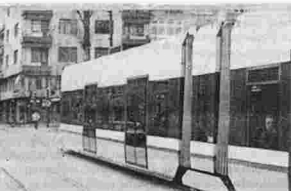
"Can güvenliği için kurallara uyulmalı"

ADANA HABER

Makine Mühendisleri Odası (MMO) Adana Şube Başkanı Hüseyin Atıcı, halkın tümüne gereklerini karşılamak için, iş güvenliği kurallarına uyulmasını istedi...

Atıcı, yönetimin kurallara uyulmasını istediğini söyledi. İş güvenliği kurallarına uyulmasını istediğini söyledi. İş güvenliği kurallarına uyulmasını istediğini söyledi...

Raporla, "Toplu taşımacılığın özellikle tramvay ve metronun yaygınlaştırılması ve gelişmiş trafik sinyalizasyon sistemlerinin kurulması sağlanmalıdır" denildi

TMMOB Makina Mühendisleri Odası'nın "Dünyada ve Türkiye'de Enerji Verimliliği Oda Raporu"nda sanayi, elektrik, bina ve ulaşım sektörlerinde enerji verimliliği ile ilgili önemli tespitlerde bulundu

"Belediyelerin savurgan yatırımlarına izin verilmesin"

TMMOB Makina Mühendisleri Odası tarafından hazırlanan "Dünyada ve Türkiye'de Enerji Verimliliği Oda Raporu"na göre enerji verimliliği, enerji arz politikası şeklinde algılanması ve yönetilmesi gerektiği belirtilerek, enerji verimliliği politikalarında elektrik, sanayi, bina ve ulaşım sektörlerinde bir bütün halinde uygulananın gerekliliği ifade edildi. Raporla, "Türkiye'nin enerji tasarrufu potansiyeli oranı yüzde 25 ve üzerindedir. İmalat sanayinde ürün maliyeti içinde yüzde 8 ile yüzde 50 arasında değişen enerji maliyeti payının azaltılması fiyatlar ve enflasyonun düşürülmesine katkı yapacaktır. Elektrik dağıtım sisteminde kayıp kaçak değeri yıllık en az 2 milyar dolar civarındadır" denildi. Haber 6'da

Atıcı'dan seçim kömürü uyarısı

ADANA (BÖLGE)

Atıcı, kömürün seçim sürecinde kullanılmasını istediğini söyledi...

Atıcı, kömürün seçim sürecinde kullanılmasını istediğini söyledi. Kömürün seçim sürecinde kullanılmasını istediğini söyledi...

Atıcı, faciaların yaşanmaması için MMO'ya işbirliğine davet etti

ADANA - Makine Mühendisleri Odası (MMO) Adana Şube Başkanı Hüseyin Atıcı, iş güvenliği konularında işbirliğine davet etti...

TMMOB Makina Mühendisleri Odası'nın "Dünyada ve Türkiye'de Enerji Verimliliği Oda Raporu"nda sanayi, elektrik, bina ve ulaşım sektörlerinde enerji verimliliği ile ilgili önemli tespitlerde bulundu

Atıcı, kömürün seçim sürecinde kullanılmasını istediğini söyledi. Kömürün seçim sürecinde kullanılmasını istediğini söyledi...

MMO'dan LPG kursu

Makine Mühendisleri Odası (MMO) Adana Şubesi tarafından açılan "LPG Dolgu Boşaltım Personeli Kursu" sona erdi. MMO Toplantı Salonu'nda, Makine Mühendisi Ferhat Gezir'in yönetiminde açılan kursun açılış töreni yapıldı...

MMO'dan iş makineleri eğitimi

MMO Adana Şubesi tarafından düzenlenen iş makineleri eğitimi tamamlandı. Eğitim, Makine Mühendisi Ferhat Gezir'in yönetiminde yapıldı...

MMO işyeri temsilcileri toplandı

TMMOB Makina Mühendisleri Odası Adana Şubesi işyeri temsilcileri yeni yılın ilk toplantısını yaptı. Toplantıda, işyeri temsilcileri, odanın çalışmalarına katkıda bulunmalarını istedi...

Atıcı, kömürün seçim sürecinde kullanılmasını istediğini söyledi

Atıcı, kömürün seçim sürecinde kullanılmasını istediğini söyledi. Kömürün seçim sürecinde kullanılmasını istediğini söyledi...

ÜYELERİMİZDEN HABERLER

ARAMIZA YENİ KATILANLAR

Ocak - Şubat / 2009 döneminde Odamıza kayıt yaptıran üyelerimizin listesi aşağıdadır. Genç meslektaşlarımıza, "aramıza hoş geldiniz" diyor, meslektaş dayanışması bağlamında her konuda kendileriyle dayanışma içerisinde olacağımızı bilmelerini istiyoruz.

SİCİL NO	ADI	SOYADI	BRANŞI
75356	KASIM	BORAZAN	MAKİNA MÜHENDİSİ
75357	ALİ HİKMET	CAN	MAKİNA MÜHENDİSİ
75358	GÖHTÜRK MEMDUH	ÖZKAN	MAKİNA MÜHENDİSİ
75359	EREN	FARUK	MAKİNA MÜHENDİSİ
75401	MUSTAFA	KRAKUŞ	MAKİNA MÜHENDİSİ
75402	MUZAFFER	İZGİ	MAKİNA MÜHENDİSİ
75404	ESİN	SAYAR	ENDÜSTRİ MÜHENDİSİ
75405	ŞEREF	AKYOL	MAKİNA MÜHENDİSİ
75457	ABDULLAH	HOPLAMAZ	MAKİNA MÜHENDİSİ
75458	FADİME	ALTUNER	MAKİNA MÜHENDİSİ
75459	SÜLEYMAN	MAZI	MAKİNA MÜHENDİSİ
75559	ERKAN	ERSOY	MAKİNA MÜHENDİSİ
75564	HASAN	ANAÇ	MAKİNA MÜHENDİSİ
75572	NİHAT CENK	DEMİRYÜREK	MAKİNA MÜHENDİSİ
75573	ÜMİT YAŞAR	TOYTOK	MAKİNA MÜHENDİSİ
75574	ÜMİT	ÇENGEL	MAKİNA MÜHENDİSİ
75575	ÇAĞLAR	CONKER	MAKİNA MÜHENDİSİ
75621	BERHAN	BAYRAKÇI	MAKİNA MÜHENDİSİ
75622	ONUR	İLERİ	MAKİNA MÜHENDİSİ
75623	ÜZEYİR	SARAL	MAKİNA MÜHENDİSİ
75647	ONUR CENK	ERGÜVEN	ENDÜSTRİ MÜHENDİSİ
75648	MUSTAFA	KURUCU	MAKİNA MÜHENDİSİ
75649	ERDAL	ESEN	MAKİNA MÜHENDİSİ
75711	NAZIM BURAK	TEVFİK	MAKİNA MÜHENDİSİ
75712	HAKAN	SARPKAYA	MAKİNA MÜHENDİSİ
75713	RAHMİCAN	KAVUZLU	ENDÜSTRİ MÜHENDİSİ

ARAMIZA YENİ KATILAN ÖĞRENCİ ÜYELERİMİZ

Ocak - Şubat / 2009 döneminde Odamıza kayıt yaptıran öğrenci üyelerimizin listesi aşağıdadır. Arkadaşlarımıza "aramıza hoş geldiniz" diyoruz.

NO	ADI SOYADI	OKULU	BÖLÜMÜ	SINIFI
864	MEHMET ÇAĞLAR VESEK	Çukurova Üniversitesi	Makina	Hazırlık
865	MERT KARALAR	Çukurova Üniversitesi	Makina	1
866	HARUN KÜÇÜKBAZ	Çukurova Üniversitesi	Makina	Hazırlık
867	TANER CİĞERCİOĞLU	Çukurova Üniversitesi	Makina	1
868	ÇAĞRI AKDENİZ	Çukurova Üniversitesi	Otomotiv	Hazırlık
869	SELÇUK ÇAPUK	Mustafa Kemal Üniversitesi	Makina	1
870	BARIŞ HEPSAĞ	Çukurova Üniversitesi	Makina	Hazırlık
871	ÇAĞRI İDRİSOĞLU	Çukurova Üniversitesi	Makina	Hazırlık
872	KAMER KARAZİNCİR	Çukurova Üniversitesi	Makina	Hazırlık
873	ŞAZIYE BÜLBÜL	Çukurova Üniversitesi	Makina	4
874	SERCAN TÜMKAYA	Mustafa Kemal Üniversitesi	Makina	1
875	EMRE ÇELİKKANAT	Mustafa Kemal Üniversitesi	Makina	3
876	MEHMET YILDIRIM	Mustafa Kemal Üniversitesi	Makina	3

İŞ ARAYAN ÜYELERİMİZ

MAKİNA MÜHENDİSLERİ

ADI SOYADI	OKUL / MEZ.YILI	ÖZELLİKLER	TELEFON
1 ARZU ÖZDAL İDEM	DOKUZEYLÜL ÜNİ. / 1995	MS OFFICE VE İNGİLİZCE BİLİYOR	5057452992
2 BARIŞ SOYDAN	SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİ. / 2007	AUTOCAD, MS OFFICE VE İNGİLİZCE BİLİYOR	5362404888
3 CABBAR COŞKUN	ATATÜRK ÜNİ. / 2002	AUTOCAD, MS OFFICE VE İNGİLİZCE BİLİYOR	5359738755
4 FATİH ŞAHİN	ÇUKUROVA ÜNİ. / 2007	AUTOCAD, MS OFFICE VE İNGİLİZCE BİLİYOR	5056681628
5 GÖKHAN TÜTÜNCÜ	ÇUKUROVA ÜNİ. / 2007	AUTOCAD, MS OFFICE VE İNGİLİZCE BİLİYOR	5056023365
6 GÜRDAL KEÇELİ	MUSTAFA KEMAL ÜNİ. / 2004	AUTOCAD, MS OFFICE VE İNGİLİZCE BİLİYOR	5057238696
7 KEMAL DEMİR	MUSTAFA KEMAL ÜNİ. / 2005	AUTOCAD VE MS OFFICE BİLİYOR	5375631268
8 MEHMET ÖZÇELİK	ERCİYES ÜNİ. 2007 (LİSANS) Ç.Ü. (Y.LİSANS)	AUTOCAD, MS OFFICE VE İNGİLİZCE BİLİYOR	5352905082
9 MUSTAFA YILDIRIM	ÇUKUROVA ÜNİ. / 2007	AUTOCAD, MS OFFICE VE İNGİLİZCE BİLİYOR	5352751262
10 NAZIM YÜCETAŞ	GAZİANTEP ÜNİ. 2004 (LİSANS) ODTÜ / 2008 (KAYNAK MÜH.)	AUTOCAD, MS OFFICE VE İNGİLİZCE BİLİYOR	5346535059
11 ÖNER AKA	MERSİN ÜNİ. / 2008	AUTOCAD, MS OFFICE VE ALMANCA BİLİYOR	5364933978
12 RAMAZAN GEYLANI	GAZİANTEP ÜNİ. / 2007	AUTOCAD, MS OFFICE VE İNGİLİZCE BİLİYOR	5056374247
13 YEŞİM ÖZTUNÇ	HARRAN ÜNİ. 1998 (LİSANS) MARMARA ÜNİ. (Y. LİSANS)	AUTOCAD, MS OFFICE VE İNGİLİZCE BİLİYOR	5324451127

ENDÜSTRİ MÜHENDİSLERİ

ADI SOYADI	OKUL / MEZ.YILI	ÖZELLİKLER	TELEFON
1 RAHMİ CAN KAVUZLU	ÇUKUROVA ÜNİ. / 2007	AUTOCAD, MS OFFICE VE İNGİLİZCE BİLİYOR	5057073994

Üye Aidatlarımızı Ödeyelim
ODAMIZA Sahip Çıkalım

- * Şube Yönetim Kurulu Yedek Üyesi
Nuşin COŞKUN'un babası,
- * Cumali ATMIŞ,
- * Celal UZUN,
- * Necati KARACAN,
- * Tefik Bülent GÜREKEN,
- * Kutlu YİĞİT,
- * Behçet KAYA'nın kızı rahatsızlık geçirdi.

Üyelerimize geçmiş olsun dilekelerimizi sunuyoruz.

- * Osmaniye İl Temsilciliği
Yürütme Kurulu Üyesi
Nihat BAZILI'nın Barış adında oğlu oldu.

Üyelerimizi tebrik ediyor, gözünüz aydın diyoruz.

- * Hatay İl Temsilciliği Yön. Kur. Üyesi
Ömer İYİEL'in dedesi,
- * Fethi İNCE'nin babası,
- * Mehmet BÖREKÇİ'nin babası,
- * Ertan TOPÇU'nun babası,
- * Ali SAÇIKARA'nın amcasının oğlu vefat etti.

Üyelerimize ve yakınlarına başsağlığı dilekelerimizi sunuyoruz.

- * Mustafa SAĞLAM'ın kızı evlendi.

Üyelerimizi ve eşlerini tebrik ediyor,
mutluluklarının daim olmasını diliyoruz.

- * Deniz ŞENYİĞİT,
Toros Tarım Fabrikasında,
Proje Bölüm Şefi oldu.

Üyemizi tebrik ediyor, yeni görevinde
başarılarının devamını diliyoruz.

Değerli Üyelerimiz,
Şubemizde 1984 - 1985 Yıllarında Yönetim Kurulu Üyeliği yapmış olan
12121 sicil nolu Bünyamin YILMAZ,
11887 sicil nolu Cumali ULAŞ,
13636 sicil nolu Necati YONTAR ve
61288 sicil nolu Mehmet Engin CESUR vefat etmiştir.
Kaybımız büyük, üzüntümüz derindir.
Üyelerimizin eş, dost ve yakınlarına ayrıca camiamıza başsağlığı diliyoruz.

**Üyelerimizin
Şube Çalışmalarına Daha Aktif
Katılımlarını Bekliyoruz.**

EŞİTSİZLİĞE VE CİNS AYRIMCILIĞINA KARŞI...

**8 MART
DÜNYA KADINLAR GÜNÜ**

tmmob
makina mühendisleri odası

V. Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Kongresi

Kongre Tarihi : 16 - 18 Nisan 2009
Kongre Adresi : Çukurova Üniversitesi Mithat Özsan Amfisi Balcılı - ADANA

Düzenleyen Şube : **TMMOB Makina Mühendisleri Odası Adana Şubesi**
TMMOB Makina Mühendisleri Odası Gaziantep Şubesi

İletişim Adresi : Güzelyalı Mah. Adnan Kahveci Bulvarı No:37/A Seyhan - ADANA
Tel: 0 322 444 86 66 (Pbx) Fax: 0 322 232 64 19
e-posta: isgadana@mno.org.tr <http://adana.mno.org.tr>